

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 126 «Інформаційні системи і технології»

Освітня програма: «Інформаційні системи і технології»

Рік навчання: 1, семестр 2

Форма навчання: денна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання – українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Лаута Олена Дмитрівна, канд. філос. наук, доцент

кафедри філософії та міжнародної комунікації

Кафедра філософії та міжнародної комунікації,
корпус 3, к. 125, тел.
elena.lauta@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3474>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформувати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів пізнавальної діяльності (гносеологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням практичних життєвих та наукових завдань. Вивчення дисципліни певною мірою пов'язане зі знаннями інших гуманітарних дисциплін, особливо з політологією, соціологією, історією України, психологією тощо.

Дисципліна складається з трьох змістових модулів: «Історія світової філософії», «Онтологія. Гносеологія», «Філософія людини». Вони передбачають розгорнутий розгляд таких проблем, як історичний аналіз специфіки самоздійснення філософії в різних культурах, в тому числі української філософії, проблеми буття та пізнання світу, дослідження проблем суспільного буття, морально-етичної, психологічної, релігійної, естетичної свідомості.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Основні **завдання** вивчення курсу «Філософія»:

- розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини;
- надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії;
- окреслити специфіку та межі філософського знання;
- прищепити культуру філософського теоретичного мислення;
- сформувати здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальні філософські проблеми з розв'язанням завдань психології;
- сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

Відповідно до ОП «Інформаційні системи і технології» навчальна дисципліна забезпечує формування ряду загальних та спеціальних/фахових компетентностей:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- СК1. Здатність аналізувати об'єкт проектування або функціонування та його предметну область.
- СК5. Здатність оцінювати та враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні фактори на всіх етапах життєвого циклу інфокомунікаційних систем.
- **Програмні результати**
- ПР2. Застосовувати знання фундаментальних і природничих наук, системного аналізу та технологій моделювання, стандартних алгоритмів та дискретного аналізу при розв'язанні задач проектування і використання інформаційних систем та технологій.

- ПР4. Проводити системний аналіз об'єктів проектування та обґрунтовувати вибір структури, алгоритмів та способів передачі інформації в інформаційних системах та технологіях.
- ПР5. Аргументувати вибір програмних та технічних засобів для створення інформаційних систем та технологій на основі аналізу їх властивостей, призначення і технічних характеристик з урахуванням вимог до системи і експлуатаційних умов; мати навички налагодження та тестування програмних і технічних засобів інформаційних систем та технологій.
- ПР6. Демонструвати знання сучасного рівня технологій інформаційних систем, практичні навички програмування та використання прикладних і спеціалізованих комп'ютерних систем та середовищ з метою їх запровадження у професійній діяльності.
- ПР10. Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- історичні типи філософії, основні парадигми філософствування;
- основні галузі філософського знання (онтологія, гносеологія, логіка, філософська антропологія, етика, естетика, соціальна філософія тощо);
- основні форми буття і сутність діалектики;
- походження свідомості, форми і структуру свідомості;
- шляхи пізнання світу, функціонування знання у сучасному інформаційному суспільстві, особливості взаємозв'язку науки, техніки з сучасними соціальними й етичними проблемами;
- форми суспільної свідомості, їх взаємозв'язок;
- умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури.

У результаті вивчення курсу студент повинен вміти:

- обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію;
- застосувати знання, яких було набуто під час вивчення курсу «Філософія», в процесі вирішення професійних завдань, в процесі розробки соціальних й психологічних проектів, організації міжлюдських відносин;
- науково аналізувати найважливіші соціальні проблеми і процеси, факти і явища суспільного життя;
- розуміти і об'єктивно оцінювати досягнення культури, пояснювати феномен культури та цивілізації;
- володіти методологією й методами пізнання, розуміти сутність творчої діяльності;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем;
- добре орієнтуватися в першоджерелах та основній сучасній філософській літературі.

Запропонована програма має дати студентам цілісний виклад основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення, ознайомити студентів із наявними філософськими концепціями в їх поліфонічному і плюралістичному звучанні, яке допомагає альтернативному сприйняттю і осмисленню буття.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1 ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ				
Тема 1. Сутність філософії. Сучасне світорозуміння як основа життєвої активності	2/2/4	Знати базові філософські поняття Вміти визначати власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду Розрізняти світо <u>відчуття</u> , світосприйняття та світорозуміння, буденний та теоретичний світогляди Застосовувати набуті знання до аналізу життєвої активності	Здача семінару № 1. Написання доповідей, підготовка презентацій. складання інтелектуальної карти	10 балів
Тема 2. Філософія Давнього світу Антична філософія.	2/2/4	Знати світові історико- філософські традиції Аналізувати та розрізняти особливості східної та західної філософії Розуміти специфіку формування кожної	Здача семінару № 2. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 3.	2/2/4	Знати особливості існування	Здача семінару	10 балів

Філософія Середньовіччя та Відродження		середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування Розуміти зв'язок між культурної традицією та стилем філософствування Розрізняти християнську та світську філософію Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів	№ 3. Написання доповідей, підготовка презентацій.	
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	2/2/4	Знати особливості філософії Нового часу Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст. Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду Використовувати набуті знання для аналізу причин помилки у пізнанні	Здача семінару № 4. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів

Тема 5. Німецька класична філософія	2/2/4	Знати особливості німецької класичної філософії Аналізувати внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії Розуміти сутність діалектики як вчення та як методу пізнання Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи	Здача семінару № 5. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 6. Некласична філософія XIX- XX ст.	2/2/4	Знати особливості та школи некласичної філософії Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки Розрізняти традиції сцієнтизму та антисцієнтизму	Здача семінару № 6. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 7. Українська філософія	2/2/4	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями Розуміти особливості	Здача семінару № 7. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів

		української філос.думки Розрізняти ідеї видатних українських філософів Застосовувати набуті знання для з'ясування місця укр.філософії у світовій	Виконання модульної контрольної роботи 1.	30 балів
Змістовий модуль 2. ОНТОЛОГІЯ.ГНОСЕОЛОГІЯ				
Тема 8. Філософське вчення про <u>буття</u>	2/2/4	Знати основні поняття філос. вчення про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем Розрізняти проблеми буття світу та людини	Здача семінару № 8. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 9. Свідомість як фундаментальна категорія філософії та психології	2/2/4	Знати основні поняття з теми Аналізувати структуру психіки та свідомості людини Розуміти логіку процесу формування	Здача семінару № 9. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів

		людської свідомості та самосвідомості особистості Розрізняти типи свідомості Застосовувати набуті знання в особистому житті		
Тема 10. Теорія пізнання Психологія пізнавальних процесів	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти визначати основні структурні елементи пізнання Аналізувати форми чуттєвого та раціонального пізнання, сприйняття як основну форму пізнання Розрізняти психічне відображення та його активність Розуміти психологію пізнавальних процесів	Здача семінару № 10. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 11. Наукове пізнання	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи	Здача семінару № 11. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи(в.т.ч.	10 балів

		пізнання	в elearn):	
		Розуміти особливості філософії психології	Написання есе	30 балів
		Аналізувати основні етапи розвитку філософії психології		
		Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності	Виконання модульної контрольної роботи 2.	30 балів
Змістовий модуль 3. ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНИ				
Тема 12. Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми суспільного буття Аналізувати причини соціальних явищ Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів Розрізняти типи державної влади, моделі соціального устрою Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності	Здача семінару № 12. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 13. Філософська антропологія Особистість як	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти описати основні філософські	Здача семінару № 13. Написання доповідей, підготовка	10 балів

предмет філософського дослідження		підходи до сутності людини Розуміти філософські проблеми антрогенезу. Аналізувати сфери буття людини Розуміти особистісний смысл як основний критерій внутрішнього світу людини Розрізняти структуру особистості Застосовувати набуті знання для власного особистісного розвитку	презентацій.	
Тема 14. <u>Аксіологія:</u> цінність буття та буття людини	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати базові цінності буття та буття людини Аналізувати сучасні аксіологічні проблеми Розуміти цінність буття у цілому та буття людини зокрема Розрізняти сучасні аксіологічні принципи Застосовувати знання сучасних	Здача семінару № 14. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи. (в.т.ч. в elearn): Написання есе	10 балів: 30 балів

		аксіологічних цінностей у власному житті		
Тема 15. Філософія моралі	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти визначати підстави та походження моралі Аналізувати теорії моралі на основі опрацювання філософських і психологічних концепцій. Розуміти сутність основних елементів моралі Розрізняти позиції провідних вітчизняних та іноземних філософів та психологів до поняття мораль і його похідних. Застосовувати знання взаємозв'язку та взаємозалежності між етикою і психологією як у трактуванні понять, так і в дослідженні морального становлення особистості.	Здача семінару № 15. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання модульної контрольної роботи 3.	10 балів: 30 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин
--	---

	(наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано